

РЕШЕНИЕ

№ 26198

гр. София, 29.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в
публично заседание на 15.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Дора Тинчева, като разгледа дело номер **5218** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 АПК вр. с чл.84, ал.3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Ю. - Г. М. С. И. – гражданка на И., чрез адв. Р. срещу Решение № 687/02.04.2026г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Според жалбата, оспореният административен акт е незаконосъобразен, тъй като от една страна е издаден при несъобразяване с мотивите на съдебен акт, а от друга не са обсъдени и анализирани всички факти и обстоятелства, чрез които да бъде установена обективната истина в нейната цялост, за да се прецени необходимостта на г-жа Ю.-Г. да бъде предоставена търсената закрила. Цитирана в жалбата е информация от различни източници за положението на жените в Ислямска Република И., където са наложени едни от най- дискриминативните и рестриктивни политики спрямо жените, съществуващи в световен мащаб. Твърди се, че решението на председателя на ДАБ не изпълнява указанията дадени с Решение № 10039/20.10.2025г. по адм. дело № 5956/2025г. на Върховния административен съд. В рамките на последващата процедура ответникът не е провел ново интервю с жалбоподателката, в рамките на което да ѝ бъде дадена възможност да направи изявления или да представи доказателства.

В проведеното по делото открито съдебно заседание, жалбоподателката се явява лично и с адв. И.. Адв. И. поддържа жалбата и представя справка за актуалната ситуация на човешките права в И. (с акцент върху положението на жените). Жалбоподателката Ю. М. С. И. поддържа всичко, казано от адвокатата, заявява, че в И. жените нямат никакви права. Заради религиозните различия със съпруга ѝ – български гражданин, техните деца няма да бъдат признати в И..

Ответникът - Председателят на ДАБ се представлява от юрисконсулт Х., представя два броя писмени справки за Ислямска република И., актуални към 30.01.2026г. и към 17.04.2026г. СГП не изразява становище.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С Решение №13201/17.12.2024г. на Председателя на ДАБ, на иранската гражданка Ю. М. С. И. е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. С Решение № 10039/20.10.2025г. по адм. дело № 5956/2025г. Върховният административен съд отменя Решение №13439/16.04.2025г. на АССГ, както и Решение №13201/17.12.2024г. на Председателя на ДАБ и ВРЪЩА преписката на Председателя на ДАБ за ново произнасяне, съгласно дадените в мотивната част на решението указания. При преценката за правилността на решението на първоинстанционния съд ВАС е съобразил член 5 от Директива 2011/95/ЕО – необходимост от международна закрила, възникваща на място, съгласно който основателното опасение от преследване или реалната опасност от понасяне на тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили, след като молителят е напуснал държавата си на произход, както и е съобразил чл. 8, ал. 6 от Закона за убежището и бежанците, идентичен на текста на чл. 5 от директивата. Указал е приложимостта на тези разпоредби да бъде преценена при съобразяване на представеното от иранската гражданка Удостоверение №[ЕГН] за сключен на 01.08.2025г. граждански брак между Д. Т. Г. и чуждата гражданка и твърденията, че правилата на шериатското право предвиждат смъртно наказание за мюсюлманите, сключили брак с лице, които не изповядва ислямската религия. Сключеният граждански брак е обстоятелство, осъществило се след решението на първоинстанционния съд, като в тази връзка съдържанието на шериатското право не е било възможно да е било обект на проверка от първоинстанционния съд, както и не е могло да бъде съобразено от административния орган.

ВАС е указал на Административния орган да установи, както съдържанието на т.нар. шериатско право, така и да направи преценката дали не са налице обстоятелства по чл. 5, ал. 3 от директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и да направи преценка, относно мотива за преследване, който може да доведе до признаването на статут на бежанец, а именно принадлежност към определена социална група, когато молителят за международна закрила е жена, която твърди, че се страхува, ако се завърне в държавата си на произход, да не бъде убита или подложена на актове на насилие поради предполагаемо нарушаване на културни, религиозни или традиционни норми - предвид сключения брак с християнин.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, в законоустановения срок. Разгледана по същество, жалбата е основателна. Съдът констатира, че оспореният акт е издаден от компетентен орган, но при допуснати съществени нарушения на административно- производствените правила, което е довело до необосновано и неправилно прилагане на материалния закон.

В рамките на последващата процедура ответникът не е провел ново интервю с жалбоподателката, в рамките на което да ѝ бъде дадена възможност да направи изявления или да представи доказателства. Позовал се е изцяло на бежанската история на Ю. - Г. М. С. И., установена в проведеното при първоначалното производство интервю с рег. № УП 16790/01.10.2024г., в което е изяснила причините, поради които е напуснала страната си на произход - мотивирала е молбата си със лични и социално – битови проблеми. В изпълнение на решението на ВАС е направена преценка, относно мотива за преследване – принадлежност към определена социална група, когато молителят е жена, която се страхува, ако се завърне в държавата си на произход да не бъде

убита или подложена на актове на насилие, поради предполагаемо нарушаване на културни, религиозни или традиционни норми – в случая нарушаване на шериатското право, поради сключен брак със християнин. В изпълнение указанията на ВАС е изисквана и приложена актуална справка от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ с вх. №МД-02-31/30.01.2026г. (лист 22 от делото), относно съдържанието на шериатското право и евентуално наличие на смъртно наказание за жени сключили брак с лице, което не изповядва ислямска религия. От справката е установено, че в общодостъпните и проверими източници не е открита информация, че шериатското право предвижда смъртно наказание за жени при сключване на брак с немюсюлманин. Не са установени данни за нормативно уредено или системно прилагано смъртно наказание в подобни случаи. Прието е, че при липсата на обективни и достоверни сведения за съществуването на такава санкция, твърденията за риск от смъртно наказание остават недоказани. Председателят на ДАБ е приел за приложима хипотезата на чл.5, параграф 3 от директива 2011/95/ЕС, съгласно която, когато опасността от преследване се основава на обстоятелства, създадени по решение на молителя след напускане на държавата по произход, следва да се прецени дали тези обстоятелства не са създадени единствено с цел обосноваване на молба за международна закрила. прието е, че сключването на брака не представлява израз на предхождаща и устойчива лична идентичност или религиозно убеждение, а е предприето единствено да се създаде ново основание за международна закрила. В заключение административният орган не приема наличие на причинно – следствена връзка между сключения брак и твърдения риск от преследване или тежки посегателства по смисъла на чл.8 и чл.9 от ЗУБ и повторно отхвърля молбата за закрила като неоснователна.

В справка вх. № МЦ-02-31/30.01.26г. са посочени общодостъпните източници, в които не е открита информация, относно предвидено в шериатското право смъртно наказание за жени, които са сключили брак с немюсюлманин, а именно: Ecolnet, <http://www.ecoi.net>; Refworld, <http://www.refworld.org>; US State Department R., <http://www.state.gov/g/drl/rls/index.htm>; UK H. O. I. R., <https://www.gov.uk/government/publications/iran-country-policy-and-information-notes>; DFAT Country I. R., <https://www.dfat.gov.au/about-us/publications/country-information-reports>. GlobaLex, A G. to the L. S. of the I. R. of I., <http://www.nyulawglobal.org/globalex/I.I.htmh>, I. H. R. Documentation Centre, T. I. Judiciary: <http://www.iranhrdc.org/english/publications/reports>.

Предвид горното, съдът намира, че административният орган е изпълнил указанията на Върховният административен съд само частично. Служебно е проверил известни и достъпни му интернет сайтове, чрез дирекция „Международна дейност“, но не е провел ново интервю с чуждата гражданка, във връзка с новонастъпилото обстоятелство – сключеният след интервюто от 01.10.2024г. граждански брак с български гражданин, както и не ѝ е дал възможност да представи информация за шериатското право, съдържаща се в оригинални ирански и други мюсюлмански източници. Проверените интернет сайтове са официални, поддържани от правителствени органи в САЩ, О. кралство и И., от Австрийския „Червен кръст“, ВКБООН, но при липса на проведено с молителката интервю по отношение новонастъпилото обстоятелство, административният орган не е имал достатъчно данни за твърдени новонастъпили рискове от преследване или тежки посегателства по смисъла на чл.8 и чл.9 от ЗУБ при завръщане на Ю. - Г. М. С. И. в страната ѝ на произход, поради което необосновано и без да събере достатъчно доказателства е отхвърлил наличието на причинно – следствена връзка между брака ѝ с българския гражданин и страха ѝ от преследване в родината.

В съдебна зала е разпитан съпругът на жалбоподателката Д. Т. Г., който разказва как и къде са се запознали, как е взел решение да се оженят, като на въпроси на съда, свързани със семейството на съпругата му, датата на сключване на брака, нейната настояща месторабота отговаря категорично,

без да се замисля, а показанията му по отношение на нейните родители, братя и сестри съвпадат с наличните по делото данни, снети при регистрацията в ДАБ: „Познаваме се от работата, където работеше, фирма за етиктиране на продукти. Преди да се запознаем живееше на квартира в центъра. Имаме брак от 01.08.2025г. Искам да имаме деца, но тъй като тя е под стрес и не може да имаме деца, за момента. Тя сега работи в печатница в[жк] срещу училище „Б.“. Причината да сключим брак е, че видях добротата ѝ. Аз съм сам и нямам родители, а искам да съм с нея до края на живота си и да създадем семейство. Искам да имаме дете, но тя е под стрес и не може да се получи. За семейството ѝ в И. знам от самата нея, че са добро семейство и има братя и сестри. Една сестра и двама братя. Единият брат е в И., а другия е в К.. Родителите ѝ са живи. Когато се запознахме тя ми показва зелената си карта. Имаше зелена карта тогава. Сега има само зелена карта и няма друга. От момента на запознанството ни до решението ни да заживеем заедно и да се оженим, минаха 6 -7 месеца.“

От разпита на свидетеля Г., проведен в о.с.з. на 15.06.2026г., съдът прави обосновано заключение за неправилност на извода на административния орган на стр. 4 от оспореното решение, че при прилагане на чл.5, параграф 3 от Директива 2011/95/ЕС, сключеният брак с българския гражданин се преценява като действие, предприето единствено с цел да се създаде ново основание за международна закрила. Съпругът, чиито показания изглеждат правдоподобни и не противоречат на наличните по делото данни, не е бил разпитван, както не е разпитвана и молителката при повторното разглеждане на молбата ѝ. Ето защо, не се споделя изводът за съответствието на установеното фактическо положение за сключения брак с отрицателната предпоставка на разпоредбата на чл.8, ал.6, предл. последно от ЗУБ - опасенията от преследване може да се основават на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, освен когато тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по този закон.

В подадената от иранската гражданка допълнителна жалба с вх. № 16266/14.05.2026г. и приложение (лист 42) са цитирани разпоредби от Гражданския кодекс на Република И. – чл.1059 забраняващ брак на мюсюлманка с немюсюлманин, от Ислямския наказателен кодекс на И. – чл.224 – Смъртно наказание за мъж – немюсюлманин, който е сключил брак с мюсюлманка; от Конституцията на Ислямска република И. – чл.167, който овластява съдиите да прилагат шериата, за случаи непредвидени в закона и др., които административният орган не е изследвал, тъй като молителката не е имала възможност да наведе такива твърдения за възможни рискове.

Поради горното, АССГ приема, че Председателят на ДАБ не е изпълнил в цялост указанията на Върховния административен съд, допуснал е съществено административно-процесуално нарушение, което е довело до накърняване правото на защита на молителката и до постановяване на необосновано решение. Постановеното решение следва да се отмени и да се върне за ново произнасяне по същество, след провеждане на интервю, във връзка с новонастъпилото обстоятелство и свързаните с него твърдения на иранската гражданка за страх от преследване – чл.8, ал.6, вр. с ал.1 ЗУБ – поради принадлежност към определена социална група и чл.9, ал.1 ЗУБ - поради реална опасност от тежки посегателства.

Разноски жалбоподателят не е претендирал, поради което не се присъждат.

Така мотивиран на основание чл. 172, ал. 2 АПК съдът,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Ю. - Г. М. С. И. – гражданка на И. Решение № 687/02.04.2026г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което е отказано предоставянето на

статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне при спазване на дадените в настоящото решение указания.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Върховния административен съд.